

Postbus 5050
NL-3502 JB Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

**Master of Real Estate
Master of Science in Real Estate
Amsterdam School of Real Estate**

*Verslag van de uitgebreide opleidingsbeoordeling
8 en 9 december 2022*

Utrecht
Februari 2023
www.AeQui.nl
Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

Amsterdam School of Real Estate

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: niet van toepassing

Opleiding: Master of Real Estate

Locatie: Amsterdam

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 75109

Opleiding: Master of Science in Real Estate

Locatie: Amsterdam

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 75110

Visitatiecommissie

Ab Groen, voorzitter

Geert de Wulf, deskundige

Bob Martens, deskundige

Wim Wensing, deskundige

Maarten Peels, student-lid

Linda van der Grijsparde, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	7
Beoogde leerresultaten	8
Programma.....	10
Personeel.....	15
Voorzieningen en begeleiding	17
Kwaliteitszorg	19
Toetsing	21
Gerealiseerde leerresultaten.....	23
Bijlagen	25
Bijlage 1 Visitatiecommissie	26
Bijlage 2 Bezoekprogramma	27
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	28

Samenvatting

Op 8 en 9 december 2022 zijn de Master of Real Estate en de Master of Science in Real Estate van de Amsterdam School of Real Estate gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is voor beide masteropleidingen **positief**.

Beoogde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond beoogde leerresultaten **voldoen**. De MRE en de MSRE zijn twee postnitiële masteropleidingen op het gebied van real estate. De ASRE heeft de profielen van de masteropleidingen helder omschreven, waarbij de MRE zich richt **zich**-op strategie, visie & effectief leiderschap en de MSRE diepgang en specialisatie biedt. De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn in de vorm van eindkwalificaties afgeleid van de profielen. Deze zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd en zijn actueel.

Programma

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaarden rond het programma **voldoen**. De deeltijdopleidingen hebben beide een studielast van 62,5 EC. De MRE biedt een vast curriculum dat door alle studenten gevolgd wordt. De MSRE biedt een flexibel programma, waarbij studenten meestal met één onderdeel beginnen voordat zij een keuze voor de gehele opleiding maken. De beoogde leerresultaten in de vorm van eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in de leerdoelen van de programmaonderdelen en deze vormen bij beide opleidingen een mooi pallet aan vakken en inhouden. De onderwijsvorm waarbij studenten in Amsterdam in kleine groepen samenkomen past bij de doelen die de ASRE wil bereiken, zoals het stimuleren van de ontmoeting en het zo leren van elkaars perspectieven. De programma's en de vormgeving van het onderwijs van beide opleidingen sluiten aan op de kwalificaties van instromende studenten met werkervaring.

Personeel

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de

opleidingen aan de standaard rond personeel **voldoen**. De visitatiecommissie heeft een gedreven, inhoudelijk sterk en voor de studenten inspirerend docententeam aangetroffen. Bij iedere module zijn verschillende academische – en praktijkdocenten betrokken. De omvang van het docententeam is ruim toereikend.

Voorzieningen

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaarden rond voorzieningen en begeleiding **voldoen**. De voorzieningen zijn ruim toereikend om het onderwijs te faciliteren. Het gebouw waar de opleiding in is gehuisvest is adequaat en goed bereikbaar. De studieadviseur volgt de studie van studenten en is het persoonlijk aanspreekpunt voor studenten als het gaat om studievoortgang. De digitale leeromgeving bevat de benodigde informatie.

Kwaliteitszorg

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond kwaliteitszorg **voldoen**. Het kwaliteitszorgsysteem is systematisch opgezet en adequaat vormgegeven. De opleidingen worden doorlopend geëvalueerd en waar nodig worden verbetermaatregelen getroffen. De verschillende stakeholders worden hier goed bij betrokken.

Toetsing

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond toetsing **voldoen**. De opleidingen passen **diverse** toetsvormen toe, zoals essay-opdrachten, tentamens en caseopdrachten. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Gerealiseerde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond gerealiseerde leerresultaten **voldoen**. De opleidingen beogen studenten op masterniveau op te leiden voor een diversiteit aan functies in de vastgoedsector. De visitatiecommissie stelt op basis van de bestudering van eindwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleidingen hierin slagen. De ASRE houdt goed zicht op de carrièrepaden van afgestudeerden en het effect van de opleidingen hierop.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie volgende suggesties ter overweging:

- Zoek naar mogelijkheden voor een verdere verbinding met wetenschappelijke onderzoeksprogramma's en kennisinstituten.
- Werk vaker dan nu nieuw talent voor de docentenpool, met nieuwe invalshoeken en ideeën.
- Zorg voor een uitgebreidere schriftelijke onderbouwing bij de beoordeling van werkstukken, naast de uitgebreide mondelinge toelichting.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld voor beide opleidingen. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de Master of Real Estate en de Master of Science in Real Estate.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, februari 2023

Ab Groen
Voorzitter

Linda van der Grijspaarde
Secretaris

Overzicht beoordeling

De beoordelingen per standaard zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Standaard	Beoordeling MRE	Beoordeling MSRE
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet	Voldoet
2. Oriëntatie van het programma	Voldoet	Voldoet
3. Inhoud van het programma	Voldoet	Voldoet
4. Leeromgeving van het programma	Voldoet	Voldoet
5. Instroom	Voldoet	Voldoet
6. Personeel	Voldoet	Voldoet
7. Materiële voorzieningen	Voldoet	Voldoet
8. Begeleiding	Voldoet	Voldoet
9. Kwaliteitszorg	Voldoet	Voldoet
10 Toetsing	Voldoet	Voldoet
11 Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet	Voldoet
Eindbeoordeling	Positief	Positief

Inleiding

De Amsterdam School of Real Estate (ASRE) biedt twee masteropleidingen in deeltijd aan: de opleiding tot Master of Real Estate (hierna: MRE) en de opleiding tot Master of Science in Real Estate (hierna: MSRE). Beide zijn in 2011 geaccrediteerd met een wetenschappelijke oriëntatie en geven recht op de graad MSc.

De instelling

De ASRE is in 1987 opgericht door brancheorganisaties van de vastgoedsector, de rijksoverheid en de Universiteit van Amsterdam. Inmiddels is het een zelfstandige stichting. De kernactiviteiten van de ASRE zijn het uitvoeren van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek voor het ontwikkelen van kennis, het verzorgen van onderwijs en het ontsluiten van informatie via de eigen vastgoedbibliotheek. De ASRE is het enige privaat gefinancierde vastgoedkennisinstituut voor postinitieel onderwijs in Nederland.

De ASRE biedt de masteropleidingen MRE en MSRE in deeltijd aan. Daarnaast verzorgt de ASRE executive courses voor specifieke doelgroepen en biedt zij de afgestudeerden nascholingsprogramma's, seminars en lezingen aan.

De opleidingen

De MRE is bedoeld voor studenten met minimaal vijf jaar werkervaring die zich willen ontwikkelen van specialist tot generalistisch manager in het vastgoed. De MRE bestaat uit een vaststaand programma dat studenten gezamenlijk met hun jaargroep volgen.

De MSRE is bedoeld voor de studenten met ten minste twee jaar relevante werkervaring in de vastgoedsector die de analytische vaardigheden willen aanscherpen om zo complexe vastgoedvraagstukken op te lossen. De MSRE bestaat uit losse programmaonderdelen die de studenten zelf inplannen. Vaak maken zij na het volgen van één of twee vakken de keuze voor het al dan niet volgen van de gehele masteropleiding.

De opleidingen worden in de Nederlandse taal aangeboden. In aansluiting op de internationale vastgoedmarkt hebben de opleidingen gekozen

voor een Engelse naam. Dit bevordert in de ogen van het panel de internationale herkenbaarheid voor studenten, afgestudeerden en internationale (onderzoeks)stakeholders.

De visitatie

ASRE heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van NVAO-kader 2018, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Het studentlid was vanwege persoonlijke omstandigheden niet in staat het visitatiebezoek bij te wonen. Hij heeft in de voorbereiding zijn bevindingen met de overige commissieleden gedeeld en vraagpunten ingebracht. Ook heeft hij feedback gegeven op de conceptrapportage.

Deze rapportage is in januari 2023 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage. Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2023. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond beoogde leerresultaten **voldoen**. De ASRE heeft de profielen van de masteropleidingen helder omschreven, waarbij de MRE zich richt op strategie, visie & effectief leiderschap en de MSRE diepgang en specialisatie biedt. De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn in de vorm van eindkwalificaties afgeleid van de profielen. Deze zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd en zijn actueel.

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De MRE en de MSRE zijn twee postinitiële masteropleidingen in deeltijd. Beide zijn in 2011 geaccrediteerd met een wetenschappelijke oriëntatie en geven recht op de graad MSc. De MRE richt zich op strategie, visie en effectief leiderschap. De MSRE biedt diepgang en specialisatie.

Afgestudeerden van de MRE moeten in staat zijn om in een complexe omgeving op verantwoorde wijze optimaal strategische besluiten te nemen, die bijdragen aan een duurzame (her) inrichting en gebruik van de ruimte. Daartoe is de MRE'er volgens het profiel van de opleiding in het zelf-evaluatierapport een zogenoemde 'leider van morgen', die het voortouw neemt en op inspirerende wijze innovatieve verandering teweegbrengt in de sector. Van MRE'ers wordt verwacht dat zij op een verantwoorde, integere wijze besluiten kunnen nemen in een complexe omgeving. Zij moeten ingewikkelde vraagstukken kunnen analyseren en snel kunnen doorzien. Zij moeten in staat zijn besluiten te nemen die bijdragen aan de optimalisering en effectiviteit van de eigen organisatie en daarmee maatschappelijke en bedrijfsmatige continuïteit en duurzaamheid waarborgen.

Afgestudeerden van de MSRE leveren een bijdrage aan de continue verbetering van de duurzame en efficiënte ruimtelijke (her)inrichting en het beleggen in en exploiteren van fysieke ruimten, door middel van het uitvoeren van grondige analyses op basis van specialistische kennis en inzichten in het multidisciplinaire vakgebied. Daartoe kan de MSRE'er inhoudelijke bouwstenen aandragen ten behoeve van optimale, complexe besluitvorming en daarbij inspelen op nieuwe trends en ontwikkelingen. Van MSRE'ers wordt verwacht dat zij gedegen analyses kunnen leveren en daarbij combinaties kunnen maken van complexe informatie uit verschillende disciplines van het domein. Daarnaast moeten zij op een toegankelijke wijze over complexe materie kunnen communiceren, zodat wetenschappelijke inzichten uit het vakgebied hun weerslag kunnen vinden in de praktijk.

De ASRE heeft de profielen van beide opleidingen vertaald in eindkwalificaties. Mede op basis van het advies van de vorige visitatiecommissie (december 2016) zijn de eindkwalificaties herijkt en aangescherpt. Het onderscheid tussen de beide masteropleidingen is zichtbaarder gemaakt in de eindkwalificaties. Bij de MRE is meer aandacht komen te liggen op strategie, management en vaardigheden. Bij de MSRE ligt de nadruk op analyse en onderzoek.

De commissie heeft het profiel van beide opleidingen besproken met alumni en studenten. Zij kiezen over het algemeen voor de MRE als zij

naast inhoudelijke verdieping ook hun managementvaardigheden wilden ontwikkelen. Voor de MSRE kiezen zij voornamelijk omdat zij graag 'meer de diepte in wilden'. De reden voor de keuze was niet voor alle studenten een inhoudelijke: enkelen noemden het doorlopen van de opleiding in één groep als reden om voor de opleiding MRE te kiezen in plaats van voor de MSRE. De MSRE wordt ook wel gekozen vanwege de flexibele opzet.

Overwegingen

De ASRE presenteert volgens de visitatiecommissie heldere profielen voor beide masteropleidingen. In de documentatie en in de gesprekken

wordt het onderscheid tussen de beide masteropleidingen duidelijk. De van de profielen afgeleide beoogde leerresultaten – in de vorm van eindkwalificaties – passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn actueel. De eindkwalificaties zijn adequaat aangepast aan de verschillende profielen van de opleidingen en maken een duidelijk onderscheid tussen beide.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Programma

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaarden rond het programma **voldoen**. De deeltijdopleidingen hebben beide een studielast van 62,5 EC. De MRE biedt een vast curriculum dat door alle studenten gevolgd wordt. De MSRE biedt een flexibel programma, waarbij studenten meestal met één onderdeel beginnen voordat zij een keuze voor de gehele opleiding maken. De beoogde leerresultaten in de vorm van eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in de leerdoelen van de programmaonderdelen en deze vormen bij beide opleidingen een mooi pallet aan vakken en inhouden. De onderwijsvorm waarbij studenten in Amsterdam in kleine groepen samenkomen past bij de doelen die de ASRE wil bereiken, zoals het stimuleren van de ontmoeting en het zo leren van elkaars perspectieven. De programma's en de vormgeving van het onderwijs van beide opleidingen sluiten aan op de kwalificaties van instromende studenten met werkervaring.

Oriëntatie

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Bevindingen

Voor beide masteropleidingen geldt dat er ruim aandacht is voor theoretische kennis en methodologische vaardigheden. In het onderwijs vindt een vertaalslag plaats naar de praktijk en de professionele omgeving waarin de student werkzaam is. De ASRE beoogt een passend evenwicht te bereiken tussen een basis van theoretische en empirische elementen enerzijds en aandacht voor praktijkgerichte inzichten en vaardigheden anderzijds.

Op basis van aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie is de onderzoekscomponent in beide opleidingen versterkt. De ASRE heeft research fellows aangesteld die actuele en academische thema's verbinden met de inhoud van de masterprogramma's en die hun onderzoeksagenda's koppelen aan de afstudeeronderwerpen van de studenten.

De ASRE is voornemens om een wetenschappelijke adviesraad, samengesteld uit hoogleraren, op te richten in het collegejaar 2022-2023. De samenwerking met universiteiten vindt tot nu toe in de praktijk alleen op personeelsniveau plaats. Met een wetenschappelijk raad verwacht de ASRE de

verbinding met het wetenschappelijke onderzoek te versterken.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de oriëntatie en invulling van de onderwijsprogramma's van beide masteropleidingen voldoende waarborging bieden voor de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van onderzoek. Onderzoeksvaardigheden zijn volgens de visitatiecommissie voldoende geïncorporeerd in de programma's. De inzet van research fellows biedt een hernieuwde koppeling tussen het onderwijs en onderzoek en geeft blijk van ambitie, stelt de visitatiecommissie vast. De visitatiecommissie is het met de ASRE eens dat een verdere versterking van het onderzoek belangrijk is. Naast het opstarten van een wetenschappelijke adviesraad zou de ASRE volgens de visitatiecommissie kunnen denken aan het zoeken van de verbinding met wetenschappelijke onderzoeksprogramma's en kennisinstellingen. Daarmee kan een eigen rol in de dialoog gepakt worden; een rol die gekoppeld is aan de wetenschappelijke onderzoeksgebieden en maatschappelijke vraagstukken zoals volkshuisvesting.

De onderwijsprogramma's bieden ruimte voor de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk. De commissie constateert dat de ASRE ontwikkelingen in het veld adequaat in de opleidingen vertaalt. De opleidingen zijn

sterk geworteld in de beroepspraktijk en weten docenten aan te trekken met passende functies in de praktijk en in de wetenschap. Het is de commissie duidelijk geworden dat docenten hun ervaring inbrengen in de opleidingen. Ook de deeltijdstudenten zelf brengen ervaring vanuit de beroepspraktijk in.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Inhoud

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

Beide deeltijdopleidingen hebben een studielast van 62,5 EC.

De MRE biedt studenten een vast curriculum dat door alle studenten gevolgd wordt. In de loop van de opleiding wordt deze meer interdisciplinair. In het eerste jaar biedt de MRE de kernvakken Marktanalyse (7 EC) en Investeringsanalyse (9,5 EC) aan, naast de strategische vakken Strategisch Management (7 EC) en Legal Management (5,5 EC). In het tweede jaar staan de toepassingsvakken Urban Management (5 EC) en Portfolio Management (6,5 EC) centraal. Daarnaast wordt in het tweede jaar de Company Research Paper (17,5 EC) geschreven. Het programma wordt afgesloten met de Boardroom Challenge (1 EC) en de studiereis naar New York (1,5 EC). Gedurende de twee jaar volgt de student bovendien het leiderschapstraject (2 EC). Hierin staat de persoonlijke groei van de MRE-student tot bekwame leider centraal.

De MSRE biedt de basisvakken Marktanalyse en Investeringsanalyse (samen 25 EC) aan. Deze sluiten aan bij de kern van het domein van de vastgoedkunde en zijn voor iedere student verplicht. Het programmaonderdeel Marktanalyse biedt

kwantitatieve en kwalitatieve methodologische en theoretische bagage over vastgoedkunde in het algemeen en vastgoedmarkten in het bijzonder. Het geeft de student inzicht in vraagstukken gerelateerd aan de vastgoedbehoefte en eisen van vastgoedactoren. Het programmaonderdeel Investeringsanalyse zet de vastgoedvraagstukken in een financieel- economisch perspectief. Hier komt de haalbaarheidsanalyse van vastgoedinvesteringen aan de orde in relatie tot de diverse actoren die in de vastgoedsector opereren, gekoppeld aan leerstof over cashflows, rendementsbegrippen, risico en scenario's en meer institutionele en praktijkgerelateerde aspecten waaronder financiering en fiscaliteit.

Specialisatie in de MSRE is mogelijk door de keuze van een van de drie specialisatievakken (15 EC), de keuze van twee van de zes Master Challenges (5 EC) en de keuze van het scriptieonderwerp/afstudeeronderwerp (17,5 EC). De specialisatievakken zijn deelopleidingen van een half jaar die zeer diep ingaan op een deelaspect van de vastgoedkunde, namelijk Gebieds- en vastgoedontwikkeling, Vastgoedbeleggen en Real Estate Analytics. Master Challenges zijn korte modules die diep ingaan op actuele uitdagingen waarvoor de vastgoedsector staat. Voorbeelden zijn Real Assessts en De duurzame stad.

Overwegingen

De visitatiecommissie constateert dat beide opleidingen bij de profielen passend onderwijs aanbieden. De beoogde leerresultaten in de vorm van eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in de leerdoelen van de programmaonderdelen van beide opleidingen. De modules vormen volgens de visitatiecommissie samen een mooi pallet aan vakken en inhouden. Op basis van bestudering van de materialen en gesprekken met onder andere alumni van de opleiding stelt de visitatiecommissie vast dat beide opleidingen regelmatig worden geactualiseerd, waarbij onderwerpen als big data en sustainability een passende plek hebben gekregen in de opleidingen. De visitatiecommissie raadt de ASRE aan om bij het toevoegen

van nieuwe thematieke de diepte van het vakgebied te blijven opzoeken en aanbieden, om te voorkomen dat de opleidingen uitdijen en uiteindelijk te breed worden.

De literatuurlijsten bevatten relevante, actuele wetenschappelijk verantwoorde vakliteratuur, zowel in het Nederlands als in het Engels. Er is voldoende internationale literatuur. De visitatiecommissie adviseert de ASRE om de diversiteit aan internationale perspectieven te analyseren en onderbouwde keuzes te maken in het internationale aanbod in de opleidingen.

De visitatiecommissie stelt vast dat de MRE een stevige brugfunctie tussen vastgoedinhoud en strategisch management bevat, met de introductie van het Company Research Paper, het ontwikkelen van het programmaonderdeel Investeringsanalyse gericht op bedrijfskundige besluitvorming op boardroomniveau en versterking van het programmaonderdeel Strategisch Management. Door de doorontwikkeling van het leiderschapstraject is er bovendien voldoende aandacht voor de persoonlijke groei van de student. De visitatiecommissie waardeert de aandacht in de opleiding voor het versterken van de verbanden tussen het programmaonderdeel Strategisch Management en de overige vakken, zodat Strategisch Management meer dan nu een stevig fundament onder de opleiding wordt.

De visitatiecommissie constateert dat de MSRE de aandacht voor methodologie heeft versterkt. De opleiding sluit hiermee beter aan op het leidinggeven aan onderzoeksagenda's voor grote maatschappelijke uitdagingen waarvoor de vastgoedsector staat en hebben onderzoekers een natuurlijke plaats in het programma gekregen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Leeromgeving

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

Het onderwijs vindt in beide opleidingen plaats in groepen van vijftien tot vijfentwintig studenten. Volgens het zelfevaluatierapport maken de kleine, heterogene groepen interactief onderwijs en kennisuitwisseling binnen de gehele breedte van de vastgoedsector mogelijk. In het onderwijs wordt veel groepsgewijs gewerkt aan casuïstiek, zodat de kennis en ervaring van studenten optimaal wordt benut en studenten leren de brug te slaan tussen theorie en praktijk. De ASRE stuurt op een multidisciplinaire samenstelling van subgroepen waarin aan casusopdrachten wordt gewerkt. Tijdens presentaties van casusuitwerkingen reflecteren studenten op andere casusuitwerkingen, zodat studenten leren kritisch en analytisch te denken.

Studenten van de MRE doorlopen als één groep de opleiding. Hierdoor wordt het uitwisselen van kennis in een vertrouwde en vertrouwelijke omgeving gestimuleerd. Veel van de MSRE-studenten kiezen bij aanvang niet voor de gehele opleiding, ze beginnen met één programmaonderdeel en besluiten gaandeweg of zij de gehele masteropleiding op flexibele wijze gaan doorlopen.

De ASRE past ook het concept "flipping the classroom" toe. De klassikale kennisoverdracht is vervangen door korte filmpjes (webcasts) en eventueel andere vormen van instructie die online worden aangeboden. Studenten bekijken deze filmpjes, instructies en overig materiaal buiten (voorafgaand aan) de reguliere lessen. De vrijgekomen klassikale tijd (de contacturen) wordt gebruikt om de discussie te bevorderen, voor extra verdieping en het slaan van de brug tussen theorie en de praktijk. Studenten worden gestimuleerd om de collegestof voor te bereiden, zodat ze een actieve bijdrage leveren aan de colleges. De studenten waar de visitatiecommissie mee sprak, gaven aan

dat de studenten dit over het algemeen inderdaad doen, om de meeste waarde uit het onderwijs te halen.

Overwegingen

De visitatiecommissie constateert dat de opleidingen gekozen hebben voor een leeromgeving die de mogelijkheid biedt om de beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) te bereiken. De opleidingen zijn de afgelopen jaren gegroeid van een aanbod met veel docentgestuurde hoorcolleges naar een interactieve didactiek met onder andere de inzet van 'flipping the classroom'. De visitatiecommissie stelt vast dat het online onderwijs (met onder andere webcasts) van hoge kwaliteit is en waardeert tegelijkertijd de keuze van de ASRE om het onderwijs zoveel mogelijk op locatie te laten plaatsvinden en niet te kiezen voor een doorontwikkeling naar voornamelijk online onderwijs vanuit huis. De onderwijsvorm waarbij studenten in Amsterdam in kleine groepen samenkomen past bij de doelen die de ASRE wil bereiken, zoals het stimuleren van de ontmoeting en het zo leren van elkaars perspectieven en in heterogene groepen met elkaar in gesprek gaan over de thema's van de opleiding. De visitatiecommissie raadt de ASRE aan kennis te nemen van het advies van een MRE-student dat aan de visitatiecommissie werd meegegeven: zorg in een vroeg stadium in de opleiding voor training in het geven van en omgaan met feedback, zodat de studenten hier profijt van hebben in de intensieve samenwerkingsopdrachten.

In de MSRE biedt de modulaire opbouw de werkende student flexibiliteit bij het samenstellen van het studiep pad. De wisselende groepssamenstelling per module is voor de studenten verrijkend, stelt de visitatiecommissie vast. Zo halen de studenten steeds weer inspiratie uit anderen en leren zij van de ervaringen van mededeelnemers.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Instream

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Studenten kunnen instromen met tenminste een relevante, afgeronde wo-master- of bacheloropleiding. Indien een student hier niet aan voldoet, moet hij of zij het deficiëntieprogramma volgen. In de OER is vastgelegd in welke richting de vooropleiding moet zijn genoten. Dit kan onder andere zijn: ruimtelijk/financieel/algemeen economisch, bouwkundig, planologisch, sociaal-geografisch, juridisch of fiscaal.

In de OER is vastgelegd dat MRE-studenten minstens vijf jaar relevante werkervaring met aantoonbare verantwoordelijkheden moeten hebben en MSRE-studenten minstens twee jaar. De reden voor het hogere aantal jaren bij de MRE is dat deze opleiding opleidt voor hogere managementfuncties. De werkervaring moet bij een van de volgende type werkgevers zijn opgedaan: vastgoedontwikkelaar; (vastgoed)belegger; vastgoed- of ruimtelijke adviseur; financier; juridisch of fiscaal adviseur; woningcorporatie; zorg- of overheidsinstelling; onderneming met vastgoed als (strategische) asset.

Vanwege het executive karakter van de MRE en het belang van een divers samengestelde groep, beslist bij de MRE de plaatsingscommissie over plaatsing. Deze commissie bestaat uit de programmamanager, studieadviseur en onderwijsmanager van de opleiding. Bij de MSRE beslist de studieadviseur over plaatsing. Een intakegesprek met de student is onderdeel van de toelatingsprocedure.

Indien een aspirant-student niet voldoet aan de instroomeisen, bestaat de mogelijkheid om in te stromen na het volgen van een deficiëntieprogramma. Dit bestaat uit de onderdelen Academische vaardigheden en Inleiding vastgoedkunde.

Beide onderdelen hebben een studiebelasting van 15 EC en kunnen separaat worden gevolgd.

Overwegingen

De visitatiecommissie is van mening dat de programma's en de vormgeving van het onderwijs van beide opleidingen aansluiten op de kwalificaties van instromende studenten met werkervaring. De visitatiecommissie waardeert de inspanningen die de ASRE doet om studenten met de juiste kwalificaties aan te nemen. De instroomeisen zijn zorgvuldig vormgegeven, waarbij de instroomeis rond het aantal jaren werkervaring goed beargumenteerd verschillend is tussen beide opleidingen. De ASRE beschrijft in de kritische reflectie dat zij hoge eisen stelt aan de aspirant studenten. De visitatiecommissie stelt vast op basis van de gesprekken met studenten en

alumni dat de ASRE in de praktijk deze eisen inderdaad hanteert en studenten hier goed over voorlicht.

De opleidingen kennen een inhoudelijk sterk efficiëntieprogramma dat hoog wordt gewaardeerd door de deelnemers. De visitatiecommissie ziet duidelijk de effecten van dit programma terug in het niveau van het werk van deze studenten. Het instroomprogramma wordt goed gemonitord en regelmatig aangepast, zodat een optimaal programma ontstaat, stelt de visitatiecommissie vast.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Personeel

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond personeel **voldoen**. De visitatiecommissie heeft een gedreven, inhoudelijk sterk en voor de studenten inspirerend docententeam aangetroffen. Bij iedere module zijn verschillende academische – en praktijkdocenten betrokken.

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Bevindingen

De eindverantwoordelijkheid van de MRE en de MSRE ligt bij de programmamanagers die zich richten op de borging van de inhoudelijke samenstelling, de samenhang en het academisch niveau van de opleidingen. De programmamanagers geven ook geregeld college en begeleiden scripties. Zij zijn verantwoordelijk voor het ontwerp, de toetsing en de uitvoering van het onderwijs en formuleren leerdoelen voor de vakken. Dit doen de programmamanagers in een team van research fellows, programmacoördinatoren en docenten.

De programmacoördinatoren zijn verantwoordelijk voor één of meer programmaonderdelen en worden aangestuurd door de programmamanagers. Er zijn interne programmacoördinatoren, in dienst van de ASRE, en externe programmacoördinatoren, die worden ingehuurd voor de coördinatie van een onderdeel.

De docent is verantwoordelijk voor een college binnen een programmaonderdeel. De ASRE kent twee typen docenten: academische en praktijkdocenten. Academische docenten verbinden wetenschappelijk onderzoek en ervaring in het vakgebied met elkaar. Praktijkdocenten hebben een band met de vastgoedsector.

Er zijn vijf research fellows aangesteld. De research fellows zijn ofwel werkzaam bij een univer-

siteit, voor de verankering met de traditionele wetenschappelijke disciplines, of komen uit het werkveld om zo de verbinding met de praktijk te leggen. De taken van een research fellow zijn onder andere het opstellen en uitvoeren van een onderzoeksagenda en het uitdragen en het doceren over de stand van de wetenschap en het eigen onderzoek aan studenten. Dit gebeurt door middel van het geven van colleges, het coördineren van een Master Challenge of het begeleiden van een scriptie. In een enkel geval is een research fellow tevens aangesteld als programmacoördinator van een programmaonderdeel.

Volgens het zelfevaluatie rapport heeft de MRE heeft een docent-studentratio van 1:29 en de MSRE van 1:21.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de ASRE passend personeelsbeleid hanteert. Het aantal docenten en ondersteunend personeel is voldoende voor de realisatie van het onderwijsprogramma. De didactische kwaliteiten van de docenten zijn de afgelopen jaren versterkt, mede door het aanbod van een basiskwalificatie onderwijs. Onderzoeksmatig is het team versterkt met de aanstelling van research fellows. De visitatiecommissie constateert dat het team heel divers is samengesteld en dat de bij het personeel aanwezige expertise aansluit bij de eisen gesteld aan de masteropleidingen. De visitatiecommissie heeft een gedreven, ervaren en inhoudelijk sterk docententeam aangetroffen. Uit het gesprek met studenten maakt de visitatiecommissie op dat de docenten inspirerend zijn voor de studenten. Het overleg tussen docenten is versterkt in de afgelopen jaren. De visitatiecommissie stelt vast dat dit

beperkt blijft in de gehele groep, maar dat er per programmaonderdeel adequate afstemming is en een goede terugkoppeling op evaluaties plaatsvindt. De visitatiecommissie vindt het een sterk punt dat er een zeer ervaren groep docenten is maar raadt de ASRE aan om vaker dan nu

nieuw talent te werven, met nieuwe invalshoeken en ideeën.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Voorzieningen en begeleiding

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaarden rond voorzieningen en begeleiding **voldoen**. De voorzieningen zijn ruim toereikend om het onderwijs te faciliteren. Het gebouw waar de opleiding in is gehuisvest is adequaat en goed bereikbaar. De studieadviseur volgt de studie van studenten en is het persoonlijk aanspreekpunt voor studenten als het gaat om studievoortgang. De digitale leeromgeving bevat de benodigde informatie.

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De ASRE is gevestigd op loopafstand van het Centraal Station in Amsterdam. Op de locatie zijn drie collegezalen, is er een ruim opgezet studielandschap en kunnen de studenten gebruik maken van de bibliotheek en allerlei overige faciliteiten. Op de locatie staat een aantal computers de student ter beschikking. Hierop staan diverse computerprogramma's (statistische and scenario analyse, etc.). Ook is er een wifi-netwerk voor studenten.

De Covid-19- maatregelen zorgden ervoor dat studenten versneld de mogelijkheid moest worden geboden om het onderwijs via een livestream te volgen. De ASRE heeft geïnvesteerd in adequate audiovisuele apparatuur, zodat studenten vanuit huis het college goed kunnen volgen. Ook zijn er beeldschermen geplaatst waarop de docent de studenten thuis ziet en hen daardoor bij het college kan betrekken. De livestreams worden tevens opgenomen zodat studenten ze in de digitale leeromgeving terug kunnen kijken.

De ASRE werkt met Moodle als de digitale leeromgeving voor haar studenten. Elk programma-onderdeel heeft een eigen cursusomgeving. Studenten kunnen per week praktische informatie en literatuur vinden. Ook zijn webcasts beschikbaar waarin thema's aan de orde komen die ondersteunend zijn aan de stof die in de opleiding wordt behandeld.

Elke student krijgt de mogelijkheid om gedurende de studie gebruik te maken van de bibliotheek. De bibliotheek bevat een uitgebreide collectie boeken, tijdschriften of scripties en een groot aantal publicaties, die digitaal toegankelijk zijn.

Overwegingen

De visitatiecommissie spreekt zich positief uit over de materiële voorzieningen. De eigen huisvesting en inrichting daarvan is van een zeer hoog niveau, is sfeervol en is gelegen op een gunstige locatie. De ASRE beschikt up-to-date technische apparatuur. Het interactieve onderwijs en het werken in kleine groepen, dat de ASRE in haar onderwijsbeleid nastreeft, wordt in het pand optimaal gefaciliteerd. Zowel de gezamenlijke ruimtes als de onderwijsruimtes zijn zo ingericht dat de onderlinge communicatie tussen studenten, docenten en medewerkers wordt bevorderd.

De visitatiecommissie is onder de indruk van de investering van ASRE in de collectie met unieke vastgoedliteratuur. Studenten worden in de gelegenheid gesteld en gefaciliteerd om optimaal gebruik te kunnen maken van de eigen (fysieke en digitale) bibliotheek. Ook de digitale facilitering is goed op orde, stelt de visitatiecommissie vast.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Begeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De studieadviseur is verantwoordelijk voor de algemene, vakoverstijgende studiebegeleiding en geeft (individuele) voorlichting om de in- en doorstroom van studenten te bevorderen. De student kan contact opnemen met de studieadviseur om zijn voortgang van de opleiding te bespreken. Dit kan bijvoorbeeld bij persoonlijke problemen of als hij of zij problemen ondervindt met time-management. Een andere belangrijke taak van de studieadviseur is om bij te houden dat studenten binnen de gestelde termijn afstuderen: drieënhalf jaar voor de MRE en vijf jaar voor de MSRE. Mocht een student deze termijn niet halen, dan kan de studieadviseur helpen bij het indienen van een verzoek bij de examencommissie om deze termijn te verlengen. De studieadviseur informeert de studenten proactief als het einde van deze termijn nadert en maakt, zo nodig, een afspraak met hem of haar om de studievoortgang te bespreken.

Nadat een student is ingeschreven voor de MRE of MSRE, ontvangt hij de studiegids van de opleiding. In de studiegids staan alle vakbeschrijvingen, de beoogde leerresultaten van de opleiding, de programmaopbouw en praktische informatie

zoals aanwezigheidsplicht en inzagemomenten. Voor de start van elk programmaonderdeel ontvangen studenten de studiewijzer met daarin de vakspecifieke informatie zoals het collegerooster, toetsing en leerdoelen.

Elk programmaonderdeel wordt ingeluid met een introductiecollege. De programmamanager van de opleiding en de studieadviseur geven hier uitleg over de inhoud van het programma en de procedures die bij de opleiding worden gehanteerd.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de persoonlijke studiebegeleiding en de informatievoorziening aan de masterstudenten de studievoortgang goed bevorderen. Studenten en alumni van beide opleidingen bevestigen dat de begeleiding en informatievoorziening optimaal aansluit bij hun behoeften. De lijnen zijn kort en de ASRE reageert vlot en adequaat op persoonlijke situaties die studievoortgang kunnen belemmeren. De ASRE volgt de voortgang van de studenten zorgvuldig.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Kwaliteitszorg

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond kwaliteitszorg **voldoen**. Het kwaliteitszorgsysteem is systematisch opgezet en adequaat vormgegeven. De opleiding wordt doorlopend geëvalueerd en waar nodig worden verbetermaatregelen getroffen. De verschillende stakeholders worden hier goed bij betrokken.

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Bevindingen

Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in het onderwijsbeleidsplan en kent een cyclisch karakter. In het onderwijsbeleidsplan staan de streefdoelen gedefinieerd voor de verschillende onderwijs- en kwaliteitsaspecten. De resultaten uit evaluaties zijn input voor het jaarverslag van het programmamanagement, waar een verbeterplan voor het volgende jaar deel van uitmaakt. Bij het opstellen van de verbetermaatregelen zijn de opleidingscommissie, de programmamanager, de onderwijsmanager en de directie betrokken.

Aan het eind van een programmaonderdeel ontvangen studenten een evaluatieformulier waarin ze onder andere de aansluiting bij de actuele ontwikkelingen in het vakgebied, de studeerbaarheid en de toetsing van het programmaonderdeel beoordelen. Als studenten hun afstudeerwerk hebben ingeleverd, ontvangen ze een opleidingsevaluatie waarin hen onder andere gevraagd wordt naar de afstemming tussen onderdelen binnen het curriculum, het scriptietraject, de ondersteuning door de onderwijscoördinator en studieadviseur en de informatievoorziening.

Naast bovengenoemde evaluaties vindt er aan het eind van elk programmaonderdeel en aan het eind van de opleiding een mondelinge evaluatie plaats tussen de programmamanager, onderwijsmanager, onderwijscoördinator en minimaal twee klassenvertegenwoordigers. Bij deze gesprekken worden zowel de positieve als negatieve punten

besproken van het programmaonderdeel of de opleiding.

Docenten vullen na afloop van hun college een zelfevaluatie in, waarin zij reflecteren op hun onderdeel en waarin wordt gevraagd naar verbeterpunten in het programma.

De uitkomsten van de verschillende evaluaties zijn input voor verbetermaatregelen, opgesteld door de programma- en onderwijsmanager. De opleidingscommissie bespreekt de evaluaties en verbetermaatregelen en brengt advies uit aan de managers. De evaluatierapporten worden uiteindelijk (geanonimiseerd) gepubliceerd zodat voor studenten en docenten zichtbaar is wat er met de evaluatie-uitkomsten gebeurt en welke maatregelen worden getroffen.

In de opleidingscommissie hebben docenten, alumni en studenten zitting. Zij worden daarbij ondersteund door personeelsleden van de ASRE. De commissie komt tweemaal per jaar bijeen om de evaluaties van de opleidingen te bespreken en tevens advies uit te brengen over voorgenomen wijzigingen of de status quo. Naast de tweejaarlijkse advisering naar aanleiding van de evaluaties brengt de opleidingscommissie eveneens één maal per jaar advies uit aan het bestuur over het OER.

Alumni ontvangen twee keer na het afstuderen een alumni-survey: de eerste keer ongeveer één jaar na het afronden van de opleiding en de tweede keer ongeveer vier jaar na het afronden van de opleiding. Het doel van deze alumni-survey is om in kaart te brengen waaraan ASRE-alumni behoefte hebben. De resultaten worden in

een rapport verwerkt en gebruikt voor verbetering van het onderwijs, de marketing en als input voor intakegesprekken. Daar waar mogelijk worden de uitkomsten meegenomen om het onderwijs te verbeteren en verder te ontwikkelen.

De ASRE heeft een raad van commissarissen met vertegenwoordigers uit het werkveld. Naast het formele toezicht adviseert deze de directie over de strategie. Onder andere accorderen de commissarissen de programmering van het jaar daarop. Het beoordelingskader daarbij is of de programma's op de vraag van het werkveld aansluiten en daardoor voldoende inschrijvingen te verwachten zijn.

Langetermijnvraagstukken worden besproken met de raad van advies. In de raad van advies zijn de founding fathers van de ASRE vertegenwoordigd. Dat zijn de brancheverenigingen Neprom, NVM, Aedes, IVBN en het ministerie van Binnenlandse Zaken. De ASRE-directie en de raad van commissarissen wonen de vergaderingen bij. De raad van advies komt minimaal één keer per jaar bijeen en vaker indien nodig. De leden zijn ook de

contactpersonen voor de directie bij de brancheverenigingen. De beleidsvraagstukken die met de raad van advies worden besproken concentreren zich op de grote trends die van invloed zijn op de sector en daarmee op de studenten van de ASRE.

Overwegingen

Het kwaliteitszorgsysteem is volgens de visitatiecommissie systematisch opgezet en adequaat vormgegeven. De ASRE hecht veel waarde hecht aan kwaliteitszorg, stelt de visitatiecommissie vast. Doordat het onderwijs doorlopend en op systematische wijze wordt gemonitord en geëvalueerd, en waar nodig vlot verbetermaatregelen worden getroffen, kan de ASRE proactief sturen op de realisatie van de vastgestelde streefdoelen. De verschillende stakeholders worden op structurele wijze geraadpleegd.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Toetsing

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond toetsing **voldoen**. De opleidingen passend diverse toetsvormen toe, zoals essay-opdrachten, tentamens en caseopdrachten. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

In de twee masteropleidingen worden diverse toetsvormen gehanteerd zoals essay-opdrachten, tentamens en caseopdrachten. Tussentoetsen en tentamens kunnen bestaan uit Excel-opdrachten, multiplechoicevragen of open vragen. In het toetsplan staat beschreven welke leerdoelen en -specificaties in welke toets worden getoetst. In de digitale leeromgeving staat per programmaonderdeel een voorbeeldtentamen. Toetsing in de vorm van casusopdrachten komt herhaaldelijk terug omdat hiermee volgens de ASRE het multi- en interdisciplinair benaderen van vraagstukken het best wordt bevorderd. Het eindcijfer voor een programmaonderdeel bestaat minimaal uit 60% individuele prestaties.

De examencommissie werkt voor beide masteropleidingen. De leden van de examencommissie zijn (oud)docent in een van beide masteropleidingen en nu werkzaam buiten het instituut. De commissie wordt ondersteund door een secretaris die werkzaam is bij de ASRE, maar niet rechtstreeks betrokken is bij de uitvoering van de masteropleidingen. De examencommissie benoemt de examinatoren en accordeert het toetsprogramma van de opleidingen. De examencommissie heeft een mandaat aan de toetsborgingscommissie gegeven voor de dagelijkse controle van de toetsen. Deze commissie controleert aan de hand van een toetschecklist of de toetsen conform het toetsplan zijn opgesteld, of de leerdoelen daadwerkelijk worden getoetst en of eventuele suggesties

van de vorige toets en opmerkingen van studenten zijn meegenomen. Ook wordt gekeken of de vragen helder zijn gesteld en of het aannemelijk is dat de student het tentamen binnen de tentamenduur kan maken.

Voor aanvang van het collegejaar stelt de programmamanager vanuit zijn rol als hoofdexaminator het toetsplan op. De toetsplannen worden met de onderwijsmanager beoordeeld op studierbaarheid en ter accordering aangeboden aan de examencommissie. De toetsplannen worden daarna opgenomen in de studiewijzers.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding een variatie aan toetsvormen toepast. De gehanteerde toetsvormen zijn passend en de toetsen laten een duidelijke opbouw van kennis en inzicht naar toepassing op nieuwe contexten zien. Wel daagt de visitatiecommissie de ASRE uit om uitdagendere en creatievere toetsvormen te gaan ontwikkelen, die nog meer aansluiten op de (vaardigheden in de) beroepspraktijk, ter vervanging van de klassieke schriftelijke tentamens.

De visitatiecommissie merkt op dat de schriftelijke onderbouwing bij de beoordeling van werkstukken (eindwerken) mager is. De oordelen zijn daardoor beperkt navolgbaar. Hoewel de visitatiecommissie heeft vernomen dat er bij de eindwerken een uitgebreide mondelinge terugkoppeling plaatsvindt na de verdediging, raadt zij de ASRE toch aan om scherper zicht te houden op de schriftelijke onderbouwingen.

De visitatiecommissie constateert dat de opleiding adequate maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De visitatiecommissie concludeert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de examencommissie haar taak vervult. De visitatiecommissie maakte uit het gesprek met de examencommissie op dat de examencommissie ieder jaar enkele scripties bekijkt, en daarbij voornamelijk de kwaliteit van de beoordeling onderzoekt. De visitatiecommissie

raadt de examencommissie aan om daarbij ook de realisatie van het eindniveau van de studenten scherper te gaan bewaken.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleidingen aan de standaard rond gerealiseerde leerresultaten **voldoen**. De opleidingen beogen studenten op masterniveau op te leiden voor een diversiteit aan functies in de vastgoedsector. De visitatiecommissie stelt op basis van de bestudering van eindwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleidingen hierin slagen. De ASRE houdt goed zicht op de carrièrepaden van afgestudeerden en het effect van de opleidingen hierop.

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Bevindingen

De MRE toetst de beoogde leerresultaten af met de Company Research Paper. De MSRE toetst deze af met de scriptie. Van studenten van beide opleidingen wordt verwacht dat ze een zelfstandig onderzoek kunnen uitvoeren over een complex domeinvraagstuk. Bij de MRE is met de invoering van de Company Research Paper de nadruk komen te liggen op een onderzoek gekoppeld aan een advies aan de organisatie waar de student werkzaam is.

Om studenten bij het afstudeerwerk te begeleiden, volgen zij zeven weken lang een module die ze helpt bij het schrijven van hun onderzoeksopzet. Ook komen de verschillende vormen van onderzoek aan de orde. De student ontmoet zijn/haar begeleider ongeveer vijf keer tijdens het schrijven van de research paper of scriptie. Een tweede beoordelaar is betrokken bij de beoordeling van het concept- en de definitieve research paper en scriptie en is aanwezig bij de verdediging.

Beide opleidingen hebben een actieve en omvangrijke alumnivereniging. Uit gesprekken met alumni blijkt dat zij positief zijn over de masteropleidingen. Als grootste voordeel van het volgen van de opleiding noemen ze het verbreden van hun kennis, het verdiepen van hun kennis en het vergroten van hun netwerk. Een ruime meerderheid geeft aan dat de opleiding geholpen heeft in

hun carrière. Alumni waar de visitatiecommissie mee sprak, bevestigden deze bevindingen uit de surveys van de ASRE.

Overwegingen

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de visitatiecommissie van beide opleidingen vijftien eindwerken (Company Research Paper en theses) gelezen en de beoordelingen van deze werken ingezien. De visitatiecommissie waardeert de invoering van de Company Research Paper bij de MRE. Door de specifiekere focus sluit de Company Research Paper nauwer aan bij de eindkwalificaties waarin strategie en management centraal staan, stelt de visitatiecommissie vast. De meer klassieke thesis past bij de MSRE volgens de visitatiecommissie. De visitatiecommissie raadt de ASRE aan om scherp af te bakenen wat de richtlijnen voor de Company Research Paper zijn en deze duidelijk te communiceren aan alle betrokkenen. Doordat deze vorm van afstudeerwerk nog nieuw is, is niet bij iedereen helder wat de richtlijnen zijn, bijvoorbeeld rond het al dan niet verplicht zijn van het werken aan een vraagstuk uit de eigen werkomgeving.

De visitatiecommissie stelt vast dat de eindwerken van beide opleidingen getuigen van het masterniveau. De kwaliteit van de werken varieert, waarbij het gegeven cijfer door de beoordelaars in grote lijnen overeenkomt met het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit.

De ASRE houdt goed zicht op haar alumni na afstuderen. Uit de gesprekken en de documentatie maakt de visitatiecommissie op dat de alumni in staat zijn de gerealiseerde leerresultaten met succes te vertalen in de vastgoedpraktijk.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide opleidingen **voldoen** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

dr.ir. A.F. (Ab) Groen, voorzitter
Onafhankelijk gevestigd adviseur en interim-directeur

Prof. dr. G.P.R.M (Geert) Dewulf
Geert Dewulf is Chief Development Officer van de Universiteit Twente. Tussen 2013 en 2020 was hij decaan van de faculteit Techniek van de Universiteit Twente.

Prof. FRICS B. (Bob) Martens
Universitair hoofddocent en decaan aan de Technische Universiteit Wenen

W. (Wim) Wensing
Wim Wensing is Chief Investment Officer bij Amvest Vastgoed.

M (Maarten) Peels, student-lid
Maarten Peels studeert BA Filosofie aan de Universiteit Utrecht. Van 2018 - 2020 was hij lid van de onderwijscommissie.

De commissie werd bijgestaan door Linda van der Grijspaarde, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Locatie: ASRE, Jollemanshof 5, Amsterdam

Er was voorafgaand aan het visitatiebezoek een digitaal open spreekuur gepland. Er hebben geen docenten of studenten van dit spreekuur gebruik gemaakt.

8 december 2022

12.00 – 13.30	<i>Aankomst en Lunch commissie</i> Kennismaking en interne overleg	
13.30– 14.00	<i>Showcase</i> Profilering van de opleidingen	Onderwijsmanager MRE en MSRE Programmamanager MSRE
14.15 – 15.15	<i>Directie en programmamanagers</i>	Programmamanager MRE Directeur bedrijfsvoering Algemeen directeur
15.30 – 16.30	<i>Examencommissie</i>	3 leden examencommissie Lid toetsborgingscommissie, secretaris examen- commissie Lid toetsborgingscommissie
16.30 -17.15	<i>Afsluiting</i> Intern overleg commissie	

9 december 2022

09.00 – 09.30	<i>Aankomst commissie</i>	
09.30 – 10.30	<i>Studenten MRE en MSRE</i>	4 MRE-studenten 4 MSRE-studenten
10.45 – 11.45	<i>Docenten MRE en MSRE</i>	5 docenten 3 Research Fellows
12.00 – 13.00	<i>Lunch en documentbeoordeling</i>	
13.00 – 14.00	<i>Alumni en Werkveld</i>	4 MRE-alumni 4 MSRE-alumni
14.00 – 15.15	Intern overleg	
15.30 – 16.00	Terugkoppeling resultaten	

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie rapport
- Docentenhandleiding
- Jaarverslag examencommissie (collegejaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022)
- Jaarverslagen MRE en MSRE (collegejaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022)
- OER 2022-2023
- Onderwijsbeleidsplan
- Onderwijsvisie
- Onderzoeksbeleid
- Studentenhoofdstuk
- Wetenschappelijke adviesraad
- 15 MRE - scripties en company research papers
- 15 MSRE -scriptie